Fortfarande kvar på savannen

Jag är inte ensam om att fundera över att vi människor nu för tiden inte längre är sugna på att umgås **ansikte mot ansikte** med de närmaste i flocken.

I stället sällar man sig till anonyma massor via sociala medier och visar tummen upp eller ner till de intryck man tar till sig den vägen.

Vissa skryter om hur många **vänner** de har på FaceBook. Men det är inte kvantitet utan kvalitet som är det viktiga.

I Sverige Live häromdagen trodde de att fenomenet beror på att förr tittade vi alla på samma tv-program och lyssnade på samma radioprogram. Det gjorde att folk hade något gemensamt att prata om, det berömda så kallade lägereldsbeteendet.

Nu för tiden har public service – SVT, SR och UR – fått konkurrens av en massa olika kanaler och ett varierat utbud på nätet. Var och en av oss gör sina personliga val.

Vi går omkring inneslutna i våra personliga bubblor. Vill inte störas av kontakter med omvärlden. Allt i tillvaron handlar om vårt ego. Inte ens inom familjen beter man sig alltid som en grupp utan är en löst sammansatt konstellation av individer som nyttjar hemmets faciliteter vid skilda tider när det passar var och en.

Uttrycket ensam är stark har ingen betydelse i verkligheten. Människan är ett flockdjur. Vi har funnits länge på jorden och reagerar ibland fortfarande med reptilhjärnan som om vi levde på savannen.

Dock har vi ändrat på oss de senaste decennierna. Jag kan undra vilka krafter som låg bakom filosofin att var och en endast skulle tänka på sig själv, så som det predikades i alla sammanhang redan på 80-talet.

Det konstiga är att människor så lättvindigt lydde och fogade in sig i detta. Trenden kom naturligtvis som allting annat från USA.

fortsättning ↘

Formgivning: hovberg.se

En ensam individ är lättare att påverka än om han/hon har något att jämföra med och någon att ventilera saker och ting med. En ensam person är sårbarare och går lättare att få grepp om. En ensam person blir försiktigare och kanske också mer misstänksam.

För den som är intresserad av att få snabbt resultat och vill nå ett visst mål, kan bästa metoden vara att söndra, splittra och spela ut människor mot varandra. Blir de rädda och osäkra kan man enkelt få dem medgörliga.

Nutidens indoktrinering av människor via sociala medier är ett sätt att påverka individuellt och samtidigt nå en stor grupp. Det går att få alla att springa åt ett och samma håll, men massan kan också snabbt byta riktning.

Så metoden kan vara vansklig. En större grupp som känner sig lurad kan bli en farlig grupp.

Anders Hansen har gjort en programserie kallad **Din flock** som belyser begrepp som

- vi delar in världen i vi och de,
- ensamhet skadar oss,
- hur hierarkier styr våra liv och
- vi kan göra saker i grupp som vi aldrig skulle göra ensamma.

Vi får veta hur vi lär oss förstå vilken flock vi tillhör och varför vi fortfarande ibland reagerar som om vi befann oss på stenåldern. Del två handlar om ensamhetens faror och vad som kan göras för att göra tillvaron bättre för dem som lever ensamma.

I programmet om hierarkier får vi veta vad som utmärker en bra ledare och vad som kan hända om en hierarki tillåts verka helt utan kontroll.

Anders Hansen träffade människor som gjort dumma saker genom grupptryck, han träffade sådana som klarat att stå emot grupptryck och han träffade personer som medvetet och aktivt förändrat sina liv genom att antingen lämna en grupp eller gå in i en grupp.

Alla som är intresserade av varför vi människor beter oss som vi gör lär sig många saker genom att se den här programserien. Vi kanske också kan inse ett och annat bara genom att tänka efter hur vi själva beter oss och att vi genom att ändra på oss kan åstadkomma mycket för att göra det bättre i vår gemensamma tillvaro.

Vill du gå snabbt, gå ensam. Vill du gå långt, gå tillsammans.

Inger Klintberg Danielsson 26-10-17

Formgivning: hovberg.se